



Tiedonhallintalautakunta  
Informationshanteringsnämnden

Suunnitelma

1 (13)

12.9.2024

VN/28287/2023

**Julkisen hallinnon tiedonhallintalautakunnan toimintasuunnitelma  
vuonna 2024  
(päivitetty 12.9.2024)**

## 1 Tiedonhallintalautakunnan toimintasuunnitelma

Julkisen hallinnon tiedonhallintalautakunnasta annetun asetuksen 3.1 §:n mukaan lautakunnan toiminta perustuu sen hyväksymään vuosittaiseen toimintasuunnitelmaan sekä tiedonhallintalain 11.1 §:ssä tarkoitettuun arviointisuunnitelmaan. Toimintasuunnitelma toimii lautakunnan resurssisuunnittelun sekä toiminnan toteuttamisen pohjana, jonka perusteella lautakunta laatii vuosittaisen toimintakertomuksen oman toiminnan tuloksellisuudesta. Toimintasuunnitelma laaditaan tiedonhallintalain 10.1 §:n 2 kohdassa säädetyn edistämistehtävän toteuttamista varten.

**Tiedonhallintalautakunta on käsitellyt kokouksessaan 12.9.2024 vuoden 2024 toimintasuunnitelman muutostarpeita. Tämä suunnitelma korvaa aikaisemman 12.12.2023 hyväksytyt toimintasuunnitelman vuodelle 2024.**

## 2 Toiminnan painopisteet vuonna 2024

Tiedonhallintalautakunnan tehtävänä on edistää tiedonhallintalaissa säädettyjen tiedonhallinnan ja tietoturvallisuuden menettelytapojen ja tiedonhallintalain vaatimusten toteuttamista. Valtioneuvosto on asettanut ensimmäisen tiedonhallintalautakunnan toimikaudelle 1.2.2020-31.1.2024. Valtioneuvoston on nimittänyt 4.4.2024 uuden tiedonhallintalautakunnan toimikaudelle 1.5.2024 – 30.4.2028. Vuosi 2024 on uuden tiedonhallintalautakunnan ensimmäinen toimintavuosi, joka on ohjannut myös toiminnan painopisteiden valintaa.

**Tiedonhallintalautakunnan vuoden 2024 toiminnan painopisteitä ovat:**

- 1. Uuden lautakunnan toiminnan käynnistäminen.** Lautakunnan toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi uusi lautakunta perehdytetään lautakunnan tehtäviin ja edellisellä toimikaudella hyväksytyt vuoden 2024 toimintaa koskevat suunnitelmat käsitellään ja tarkistetaan uuden lautakunnan aloittaessa toimintansa.

Tavoitteet	Toimenpiteet
Uusi tiedonhallintalautakunta päättää toimintakautensa alussa vuoden 2024 arviointi- ja toimintasuunnitelmien sisällön	Uusi tiedonhallintalautakunta käsittelee ensimmäisessä kokouksessaan edeltävän lautakunnan hyväksymän vuoden 2024 arviointi- ja toimintasuunnitelman ja muuttaa niitä tarvittaessa.
Uusi tiedonhallintalautakunta tarkistaa toimikautensa alussa sihteeristön toimintaohjeen sisällön	Uusi tiedonhallintalautakunta tarkistaa toimikautensa alussa tiedonhallintalautakunnan sihteeristön toimintaohjeen, jossa määritetään sihteerien välinen tehtäväjako.

- 2. Toimenpiteiden viestinnän kehittäminen:** tiedonhallintalautakunnan toiminnan vaikuttavuuteen vaikuttaa olennaisesti se, miten lautakunta saavuttaa toimenpiteillään tiedonhallintalakeja soveltavat viranomaiset. Tiedonhallintalautakunta kehittää vuoden 2024 aikana toimintaansa koskevaa viestintää toimeenpanemalla vuoden 2023 toteutumatta jääneet viestinnän kehittämistoimenpiteet.

Tavoitteet	Toimenpiteet
Tiedonhallintalautakunnan verkkosivujen uudistaminen	Tiedonhallintalautakunnan verkkosivut uudistetaan palvelemaan paremmin lautakunnan asiakkaita. Sivuille muodostetaan omat erilliset kokonaisuudet lautakunnan suosituksille, lausunnoille ja kannanotoille, laillisuusarvioinneille sekä lautakunnan tilaisuuksille ja muilla ajankohtaisille asioille.
Tiedonhallintalautakunnan lausuntojen ja kannanottojen julkaisu lautakunnan verkkosivuilla	Tiedonhallintalautakunnan vuodesta 2020 alkaen antamista lausunnoista ja kannanotoista valmistellaan lyhennetyt kuvaukset, jotka julkaistaan lautakunnan verkkosivuilla.
Tiedonhallintalautakunnan laillisuusarviontien julkaisu lautakunnan verkkosivuilla	Tiedonhallintalautakunnan vuodesta 2020 alkaen toteuttamista laillisuusarvioinneista valmistellaan lyhennetyt kuvaukset, jotka julkaistaan lautakunnan verkkosivuilla.

### 3 Tiedonhallintalautakunnan arviointitehtävät 2024

#### 3.1 Tiedonhallintalain 10 ja 11 §:n mukaiset arviointitehtävät

Julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain (906/2019) 10 ja 11 §:ssä säädetään tiedonhallintalautakunnan tehtävästä arvioida valtion virastojen ja laitosten, hyvinvointialueiden ja hyvinvointiyhtymien sekä kuntien ja kuntayhtymien tiedonhallintalain 4 §:n 2 momentin, 5, 19, 22–24 ja 28 §:n sekä 6 luvun säännösten toteuttamista ja noudattamista.

Tiedonhallintalautakunnan arviointitehtävän toteuttaminen perustuu Tiedonhallintalautakunnan 6.6.2024 hyväksymään arviointisuunnitelmaan. Vuoden 2024 arviointisuunnitelmassa arviointien kohteiksi on valittu:

1. Seurata hyvinvointialueiden asiakirjajulkisuuskuvausten ylläpidon edistymistä niiden hyvinvointialueiden osalta, joissa vuoden 2023 arvioinnissa todettiin puutteita
2. Arvioida tiedonhallintalaissa yhteentoimivuutta ohjaavien vaatimusten toteutumista sekä muodostaa arviointikohteiden kautta käsitys tiedonhallintalain säännösten ohjausvaikutuksesta teknisellä rajapinnalla luovutettavien tietojen sekä usean viranomaisten tietojen luovuttamisen ohjauksen osalta.
3. Seurata vuonna 2023 tehtyä arviointia tiedonhallintamallin laatimisesta ja ylläpidosta sekä arvioida laatimisen edistymistä niissä viranomaisissa, joissa se vuoden 2023 arvioinnissa todettiin puutteelliseksi

Arviointien tavoitteet, kohteet ja arvioinnin toteutukseen liittyvät menettelyt esitetään kokonaisuudessa tiedonhallintalautakunnan vuoden 2024 arviointisuunnitelmassa.

## 4 Tiedonhallintalautakunnan edistämistehtävät 2024

### 4.1 Tiedonhallintalautakunnan suositukset

#### 4.1.1 Vuonna 2024 valmisteltavat suositukset

Tiedonhallintalautakunnan suositusten valmistelun tavoitteena on lisätä vuonna 2024 tiedonhallintalain 21 §:ssä säädettyjen vaatimusten toteuttamista tukevaan suositukseen määräyksiä tietoaineistojen säilytysajasta opetustoimen osalta [1]. Suositusta viranomaisten asiakirjojen metatiedoista palveluja tuottaessa (VM2022:42) päivitetään vuosina 2022 ja 2023 toteutettujen tiedonhallintalain 27 §:n arvioinneista saatujen havaintojen perusteella [2].

#### Kuvio 1. Suosituksen valmistelu vuonna 2024

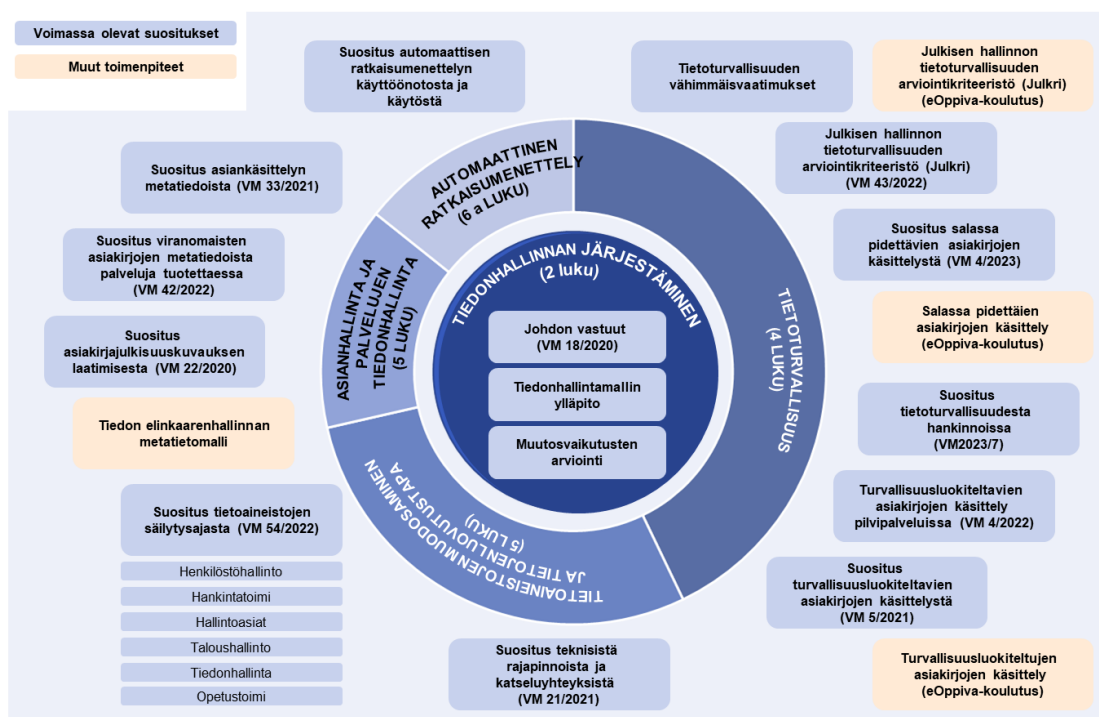
<b>1.</b> Suositus tietojen säilytysaikojen määrittelystä	<ul style="list-style-type: none"> <li>Voimassa olevaan runkosuositukseen (VM2023:77) lisätään opetustoimea, koskevien asiakirjojen säilytysaikasuositukset</li> </ul>	<b>Uusi</b>
<b>2.</b> Viranomaisten asiakirjojen metatietoja palveluja tuottaessa koskevan suosituksen päivittäminen	<ul style="list-style-type: none"> <li>Tiedonhallintalautakunta on arvioinut tiedonhallintalain 27 §:ssä säädettyjen vaatimusten toteutumista kunnallisissa opetuksen järjestäjissä (2022) ja tietyissä valtion virastoissa (2023)</li> <li>Päivitetään suositusta laillisuusarvioinnin havaintojen perusteella</li> </ul>	<b>Ylläpito</b>
<b>3.</b> Tiedonhallintalain 4 luvussa säädettyjä tietoturvaluusvaatimuksia tukevien suositusten arviointi	<ul style="list-style-type: none"> <li>Tiedonhallintalakiin ollaan lisäämässä uusi 4 a luku kyberturvallisuusvaatimuksista ja Liikenne- ja viestintäviraston tehtävästä ohjeistaa luvun säännösten soveltamisessa</li> <li>Arvioidaan voimassa olevat tietoturvaluusvaatimukset ja tehdään aikaisemmin tehdyt kehittämistarpeiden kartoitukset huomioiden suunnitelma lautakunnan suositusten valmistelusta ja ylläpidosta</li> </ul>	<b>Arviointi</b>
<b>4.</b> Automaattisen ratkaisumenettelyn käyttöönottoa ja käyttöä koskevan suosituksen tarkistaminen	<ul style="list-style-type: none"> <li>Tiedonhallintalautakunta on laatinut vuonna 2023 suosituksen automaattisen ratkaisumenettelyn käyttöönotosta ja käytöstä</li> <li>Suosituksessa esitettäviä käytäntöjä tiedonhallintalain 6 a luvun soveltamisessa ja niihin liittyviä muutostarpeita arvioidaan vaatimuksiin liittyneiden siirtymäsäännösten päättyessä 1.11.2024</li> </ul>	<b>Arviointi</b>

Uusien ja ylläpidettävien suositusten lisäksi tiedonhallintalautakunta arvioi vuonna 2024 tietoturvaluusua koskevien suositusten [3] sekä automaattista ratkaisumenettelyä koskevan suosituksen kehitystarpeita [4]. Tietoturvaluusvaatimuksia ja automaattista ratkaisumenettelyä koskevien suositusten valmistelu toteutetaan syksyllä 2024.

#### 4.1.2 Ylläpidettävät suositukset

Tiedonhallintalautakunta jatkaa vuonna 2024 voimassa olevien suositusten sekä niihin linkittyvien koulutusaineistojen sekä tietomääritysten ylläpitoa. Suositusten ylläpito organisoidaan yhdeksi kokonaisuudeksi.

#### Kuvio 2. Suositusten ylläpito vuonna 2024



Tiedonhallintalautakunnan tavoitteena on kehittää vuoden 2024 aikana edelleen suositustensa sisältöä ja yhdenmukaisuutta sekä suositusten saatavuutta ja suosituksiin kohdentuvaa viestintää niiden tunnettuuden parantamiseksi.

Tiedonhallintalautakunnan suositusten julkaisu valtioneuvoston julkaisusarjassa on osoittautunut haasteelliseksi sellaisten suosituksiin liittyvien aineistojen osalta, joita tulisi ylläpitää useasti vuoden aikana. Valtioneuvoston julkaisujen valmisteluun liittyvät käytännöt ovat myös pitkittäneet valmistuneiden suositusten julkaisuaikataulu. Tiedonhallintalautakunta kehittää vuoden 2024 aikana menettelyt, joilla se voi julkaista suosituksiin liittyvää aineistoa myös lautakunnan verkkosivuilla.

#### Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi:

1. Suositusten valmistelu ja ylläpito toteutetaan yhdessä valmistelurakenteessa (valmistelusta vastaa vuoden 2024 loppuun saakka tiedonhallintalautakunnan sihteeri)
2. Tiedonhallintalautakunnan verkkosivuilla muodostetaan erillinen osio lautakunnan suosituksille, jossa voimassa olevat suositukset kuvaillaan nykyistä paremmin niiden hyödyntämisen helpottamiseksi
3. Muodostetaan menettelyt, joilla Tiedonhallintalautakunnan suosituksiin liittyvän liitemateriaalin (mm. suosituksiin liittyvät työvälitteet, esimerkit tiedonhallintalain soveltamisesta) voidaan julkaista lautakunnan verkkosivuilla

#### 4.1.3 Uusien ja ylläpidettävien suositusten valmisteluajataulu

Edellä esitettyjen suositusten valmistelu pyritään toteuttamaan pääosin vuoden 2024 aikana (valmistelua rajataan tavalla, joka mahdollistaa tavoitteen toteuttamisen).

#### Kuvio 3. Suositusvalmistelun aikataulu vuonna 2024

	Touko	Kesä	Heinä	Elo	Syys	Loka	Marras	Joulu	
Lautakunnan kokoukset		1			2	3	4	5	
1. Säilytysaikasuositus (opetustoimi)		Toteutus						▼	Kommenttikierros ja viimeistely
2. Suositus palvelujen tiedonhallinnasta					Suunnittelu	▼	Toteutus ja kommentointikierron	Julkaisu	
3. Tietoturvallisuussuosituksen analyysi	Menetelmä		Analyyisin toteutus ja kehittämissuositusten laadinta		▼	Toteutus			
4. APT suosituksen päivitystarpeen arviointi					Päivitystarpeen analysointi	▼			
eOppiva / Asianhallinta					Suunnittelu		Toteutus	▼ Toteutus	
Metatietomallin ylläpito								Toteutus	

## Opetustoimen asiakirjojen säilytysaikojen määrittely

Jatketaan vuosien 2022 ja 2023 asiakirjojen säilytysaikojen määrittelyn jaoston työn pohjalta julkisen hallinnon viranomaisten toiminnassa syntyvien ja ylläpidettävien asiakirjojen säilytysaikasuositusten laadintaa. Vuonna 2024 suositusten valmistelu kohdistuu opetustoimessa muodostuvien asiakirjojen säilytysaikojen määrittelyyn.

Tiedonhallintalautakunnan suosituksen (VM 2023:77) liitteiksi lisättävän opetustoimen määritysten ja muiden kehitystarpeiden toteutussuunnitelma:

- 9/2024 luonnosversio opetustoimen säilytysaikamäärittelyistä
- 10/2024 luonnosversion tarkistaminen
- 11/2024 luonnosversion käsittely lautakunnassa
- 11-12/2024 kommentointikierron
- 1/2025 suositusten viimeistely ja käsittely lautakunnassa
- 2/2025 suositusten julkaisu

## Suositus tiedonhallinnasta palveluja tuotettaessa

Tiedonhallintalautakunta toteutti vuonna 2023 arvioinnin tiedonhallintalain 27 §:ssä säädettyjen palvelujen tiedonhallintaa koskevien vaatimusten toteuttamisesta tietyissä valtion virastoissa. Arviointihavaintojen perusteella lautakunta päätti edelleen kehittää olemassa olevaa suositusta ([VM2022:42](#)), erityisesti tietoaineistojen yksilöinnin ja tietoaineistoilta vaaditun rekisteröinnin osalta. Samassa yhteydessä suositukseen lisätään muut siihen tunnistetut kehittämistarpeet.

Toteutussuunnitelma:

- 9/2024 muutostarpeiden analysointi ja muutosten toteutuksen suunnittelu
- 10/2024 suunnitelman käsittely lautakunnassa
- 10-11/2024: suosituksen päivittäminen
- 11/2024: kommentointikierron
- 12/2024: suosituksen viimeistely ja käsittely lautakunnassa

- 1/2024 suosituksen julkaisu

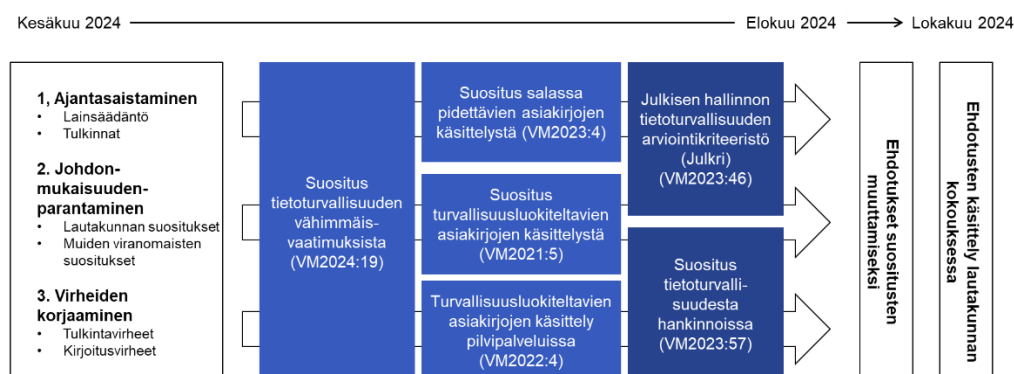
## Tietoturvaluussuositusten analysointi

Tiedonhallintalakiin ehdotetaan uutta 4 a lukua (Kyberturvallisuusvelvoitteet ja niiden noudattamisen valvonta), jossa säädettyjen vaatimusten arviointi ja edistäminen eivät kuulu tiedonhallintalautakunnan tehtäviin. Muutos edellyttää tiedonhallintalautakuntaa arvioimaan osaltaan sen suosituksiin sisältyvien käytäntöjen vastaavuutta erityisesti suhteessa 4 a luvun vaatimusten valvonnasta vastaavan viranomaisen Liikenne- ja viestintäviraston suosituksiin.

Tiedonhallintalautakunnan ylläpitämät 6 suositusta tiedonhallintalain 4 luvussa säädettyjen tietoturvaluusvaatimusten toteuttamisesta on valmisteltu vuosien 2020-2023 välillä, eikä kaikkia suosituksia ole tarkistettu suhteessa voimassa olevaan lainsäädäntöön tai tiedonhallintalautakunnan tulkin-takannanottoihin tiedonhallintalain soveltamisesta. Suosituksissa on tunnistettu myös muita korjaus-tarpeita.

Edellä mainitun vuoksi tiedonhallintalautakunta tarkistaa ja analysoi vuonna 2024 tietoturvaluus-suosituksensa ja valmistelee ehdotuksen niiden muuttamiseksi. Arviointi kohdistuu erityisesti suosi-tusten ajantasaisuuteen, virheettömyyteen sekä johdonmukaisuuteen tiedonhallintalautakunnan muiden suositusten kanssa. Samassa yhteydessä arvioidaan myös riittävää johdonmukaisuutta mui-den viranomaisten vastaavien suositusten kanssa. Arvioinnin tavoitteena on nostaa esiin myös tar-peita tiedonhallintalautakunnalle muodostaa kannanottoja tiedonhallintalain tulkinnasta.

### Kuvio 4. Tietoturvaluussuositusten analysointi



Toteutussuunnitelma:

- 5-6/2024 analysointimenetelmän määrittely
- 6-9/2024 suositusten analysointi ja kehittämisehdotusten valmistelu
- 10/2024 muutostarpeiden ja kehittämisehdotusten käsittely lautakunnassa
- 11/2024 kehittämisehdotusten tarkentaminen
- 11-12/2024 vuoden 2025 aikana toteutettavien muutosten suunnittelu osana toimintasuunnitelman valmistelua

## Suosituksen automaattisen ratkaisumenettelyn käyttöönotosta ja käytöstä tarkistus

Tiedonhallintalautakunta laati vuonna 2023 suosituksen tiedonhallintalain 6 a luvun automaattisen ratkaisumenettelyn käyttöönottoa ja käyttöä koskevien vaatimusten toteuttamisen tueksi (VM2024:13). Suosituksen valmistelusta vastanneella jaostolla ei ollut valmisteluaikana käytettävissä riittävästi esimerkkejä laissa säädettyjen vaatimusten toteuttamiskäytännöistä.

Edellä mainitun vuoksi lautakunta päätti suosituksen hyväksymisen yhteydessä tarkistaa suositukseen liittyviä kehittämistarpeita, kun ennen 1.5.2023 automaattisen ratkaisumenettelyn käyttöönotaneiden viranomaisten siirtymäaika muuttaa toimintansa vastaamaan tiedonhallintalain 6 a luvussa säädettyä päättyy (31.10.2024). Tarkistaminen kohdentuu erityisesti suosituksessa esitettyihin käytäntöihin, joilla 6 a luvun vaatimuksia suositellaan toteutettavaksi.

Toteutussuunnitelma:

- 9-10/2024 suosituksen muutostarpeiden kartoittaminen (kysely ja sidosryhmätapaaminen)
- 10/2024 viranomaisten käyttöönottosuunnitelmien sisällön analysointi
- 10/2024 suosituksen kehittämisehdotusten valmistelu
- 11/2024 kehittämisehdotusten käsittely lautakunnassa
- 11-12/2024 vuoden 2025 aikana mahdollisesti toteutettavien muutosten suunnittelu osana toimintasuunnitelman valmistelua

### eOppiva-koulutus: Asianhallinta

Tiedonhallintalautakunta ylläpitää kolmea eOppiva-koulutusta tiedonhallintalaissa säädettyjen vaatimusten edistämiseksi: Turvallisuusluokiteltujen asiakirjojen käsittely, Tietoturvallisuuden arviointikriteeristö – Julkri sekä Salassa pidettävien tietojen käsittely.

Tiedonhallintalautakunta valmistelee vuoden 2024 aikana eOppiva-koulutuksen asiankäsittelyn metatiedoista:

- 6-9/2024 koulutuksen suunnittelu ja toteutuksen organisointi
- 10-11/2024 koulutuksen toteutus
- 12/2024 koulutuksen käsittely lautakunnassa
- 1-2/2025 koulutuksen viimeistely ja julkaisu

### Metatietomallin ylläpito

Tiedonhallintalautakunta ylläpitää tietomallia tiedon elinkaaren hallinnan keskeisistä metatiedoista (*metatietomalli*). Tiedonhallintalautakunta päätti 26.11.2023 lautakunnan suositusten ylläpidosta vastuussa olevan jaoston tehtäväksi ylläpitää metatietomallia hyväksytyyn menetelmän mukaisesti.

Muutokset malliin tehdään asiankäsittelyn metatietosuosituksen (VM2023:76) päivityksen yhteydessä.

Mallin ylläpidon edellyttämien toimenpiteiden suunnittelu toteutetaan lautakunnan toiminnan ja talouden suunnittelun yhteydessä



## 4.2 Tiedonhallintalautakunnan lausunnot ja kannanotot

Tiedonhallintalautakunta toteuttaa sille tiedonhallintalain 10 §:ssä säädettyjä tiedonhallinnan ja tietoturvallisuuden menettelytapojen ja tiedonhallintalain vaatimusten toteuttamista edistäviä tehtäviä suositusten lisäksi antamalla lausuntoja ja kannanottoja tiedonhallintalain vaatimusten soveltamisesta. Tiedonhallintalautakunnan kannanotot eivät ole velvoittavia, vaan niiden mukaisesti toimimalla tiedonhallintayksiköt voivat toteuttaa tiedonhallintaan liittyvät velvollisuudet hyvien käytäntöjen mukaisesti. Tiedonhallintalautakunta käsittelee sille toimitetut lausunto- ja kannanotopyynnöt kokouksessaan sihteeristön valmistelemien luonnosten pohjalta.

### Tavoitteet vuodelle 2024

Tiedonhallintalautakunta pyrkii tehostamaan vuonna 2023 sen antamien lausuntojen ja kannanottojen valmistelua vakiinnuttamalla lausuntojen valmisteluun liittyviä menettelyjä sekä edistämällä lautakunnan antamien lausuntojen saatavuutta.

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi:

- 1. Lausuntojen valmistelun palveluaikatavoite.** Vuonna 2024 tiedonhallintalautakunta pyrkii käsittelemään sille saapuneet lausunto- ja kannanotopyynnöt aina seuraavassa kokouksessaan, mikäli pyyntö on saapunut lautakunnalle 2 viikkoa ennen lautakunnan kokouksen asialistan lähettämistä (asialista lähetään viikkoa ennen lautakunnan kokousta). Lausunnon tai kannanoton valmisteluun liittyvät lisäselvitykset pidentävät tavoitteeksi asetettua valmisteluaikataulua.
- 2. Lausuntojen saatavuuden parantaminen.** Vuonna 2024 tiedonhallintalautakunta pyrkii parantamaan sen antamien ja lausuntojen ja kannanottojen saatavuutta muodostamalla lautakunnan antamista vastauksista lyhennelmät, jotka julkaistaisiin tiedonhallintalautakunnan verkkosivuilla.
- 3. Lausuttavien (ohjattavien) kohteiden valintamenettelyn edelleen kehittäminen.** Vuonna 2024 tiedonhallintalautakunta muuttaa sen lausuntoa edellyttävien kohteiden valintamenettelyä analysoimalla etukäteen tarvetta lausua lausuntopalvelu.fi –palvelussa julkaistuja lausuntopyyntöjä. Uuden toimintamalli tavoitteena on parantaa lautakunnan ohjauksen vaikuttavuutta varmistamalla, että lautakunta lausuu riittävän kattavasti sen tehtävien kannalta relevanteista kohteista. Lausuntokohteiden ennakoinnin parantamisella tehostetaan myös lausuntojen valmistelua.

## 5 Tiedonhallintalautakunnan viestinnän painopisteet 2024

Tiedonhallintalautakunnan tehtävien toteuttamista sekä lautakunnan toiminnassa syntyvien tulosten ja tuotosten vaikuttavuutta tuetaan lautakunnan sihteeristön tehtäväksi säädetyillä viestintätöimenpiteillä.

Vuonna 2024 lautakunnan viestinnän tavoitteena ovat:

1. Viestiä vaikuttavasti tiedonhallintalain tavoitteiden edistämisestä (keinot: toistetaan perusviestiä lautakunnan tehtävien toteuttamisesta, muotona webinaarit, uutiskirjeet, sosiaalinen media)
2. Kehittää suositustyötä ja painottaa hyviä käytäntöjä (keinot: suositusten sisällön esittäminen visuaalisesti loogisena kokonaisuutena, suositusten valmisteluaikataulun esittäminen verkkosivuille)

Viestinnän tavoitteet, kohteet ja arvioinnin toteutukseen liittyvät menettelyt esitetään kokonaisuudessa tiedonhallintalautakunnan vuoden 2024 viestintäsuunnitelmassa (ks. Liite: Viestintäsuunnitelma 2024, päivitetty 12.9.2024).

## 6 Tiedonhallintalautakunnan toiminta ja toiminnan kehittäminen

### 6.1 Sidosryhmäyhteistyö

Tiedonhallintalautakunta on vuosien 2025-2028 toiminnan ja talouden suunnittelun yhteydessä arvioinut tarvetta lisätä suoraa vuorovaikutusta ja yhteistyötä tiedonhallinnan yleissääntelyn vaatimusten toteuttamista arvioivien ja ohjaavien viranomaisten kanssa. Tiedonhallintalautakunta sovittaa vuoden 2025 talousarviovalmistelun sekä vuosien 2026-2029 toiminnan ja talouden suunnittelun yhteen seuraavien viranomaisten kanssa:

- Liikenne- ja viestintävirasto (tietoturvallisuuden ja kyberturvallisuuden edistäminen)
- Kansallisarkisto (päättää asiakirjojen arkistoinnista, toimii arkistoinnin asiantuntijaviranomaisena)
- Tietosuojavaltuutettu (tietosuojasääntelyn toteutumisen valvonta)
- Digi- ja väestötietovirasto (digitalisaation ja tietoturvallisuuden edistäminen sekä palvelujen käytön tuki)
- Kansallinen turvallisuusviranomainen (ohjaa ja valvoo kansainvälinen turvallisuusluokitellun tiedon suojaamista ja asianmukaista käsittelyä)

Tiedonhallintalautakunnan toiminnan yhteensovittaminen edellä mainittuihin viranomaisiin toteutetaan viestimällä tiedonhallintalautakunnan suunnittelemissa, toimenpiteistä sekä niiden tuloksista. Lisäksi viranomaisia pyydetään esittelemään tiedonhallintalautakunnalle sen kokouksissa ja tilaisuuksissa viranomaisen omia suunnitelmia ja toimenpiteitä.

Edellä esitetyn lisäksi tiedonhallintalautakunta on tunnistanut seuraavat toimijat sidosryhmiksi, joille tiedonhallintalautakunta tiedottaa aktiivisesti toiminnastaan ja toimintansa tuloksista sekä pyrkii huomioimaan näiden näkemyksiä edistämistoimenpiteiden toteuttamisessa:

- valtiovarainministeriö (julkisen hallinnon tiedonhallinnan koordinoinnin edellyttämän yhteistyön järjestäminen, julkisen hallinnon tietovarantojen ohjaus)
- oikeusministeriö (julkisuuslain ja valmiuslain uudistaminen)
- opetus- ja kulttuuriministeriö (arkistolain uudistaminen)
- sosiaali- ja terveysministeriö (sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallintasääntelyn uudistaminen)
- Suomen Kuntaliitto ry. (kuntien ja alueiden edunvalvonta, kehittäjä- ja asiantuntijaorganisaatio)

Sidosryhmäyhteistyön kehittämistoimenpiteenä tiedonhallintalautakunta muodostaa edellä mainituille toimijoille suunnatun viestintäaineiston, jonka avulla pyritään toimijat pitämään tietoisina lautakunnan suunnitelmista, toimenpiteistä sekä niiden tuloksista.

### 6.2 Tiedonhallintalautakunnan päätöksenteko ja kokoukset

Tiedonhallintalautakunta tekee päätöksiä kokouksessaan enemmistöpäätöksinä.

Tiedonhallintalautakunta kokoontuu vuoden 2024 aikana 5 kertaa (noin kerran kuukaudessa) keskimäärin 3 tunnin mittaiseen kokoukseen.

Tiedonhallintalautakunnan kokoukset järjestetään pääsääntöisesti etäyhteyksillä. Tiedonhallintalautakunta kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa läsnäkokoukseen:

- seuraavan vuoden talousarviovalmistelua varten (huhtikuu)
- seuraavien vuosien toiminnan ja talouden suunnittelua varten (lokakuu)

Tiedonhallintalautakunnan kokouksiin voi osallistua jäsenten ja asioita esittelevän sihteeristön lisäksi myös jäsenille nimetyt henkilökohtaiset varajäsenet. Tiedonhallintalautakunnan edistämistehtävien käsittelyn yhteydessä lautakunnan kokoukseen voidaan kutsua tehtävän valmisteluun osallistunutta Digi- ja väestötietoviraston henkilöstöä.

### 6.3 Toiminnan ja talouden suunnittelu

Tiedonhallintalautakunnan toiminta perustuu sen hyväksymään vuosittaiseen toimintasuunnitelmaan (asetus tiedonhallintalautakunnasta 1338/2019) sekä tiedonhallintalain 11 §:n 1 momentissa tarkoitettuun arviointisuunnitelmaan.

Tiedonhallintalautakunta kehittää vuonna 2024 edelleen vuoden 2023 aikana käynnistämää pidemmän aikavälin toiminnan ja talouden suunnittelukäytäntöjä.

Muutoksen edellyttäminä kehittämistoimenpiteinä tiedonhallintalautakunta käy vuonna 2024 toteuttavan toiminnan ja talouden suunnittelun yhteydessä vuoropuhelun tiedonhallinnan yleissääntelyä ohjaavien viranomaisten kanssa (ks. kappale 6.1 Sidosryhmäyhteistyö)

### 6.4 Tiedonhallintalautakunnan toiminnan vaikuttavuuden arviointi

Tiedonhallintalautakunnan toiminnan ja arviointitehtävän raportoinnista säädetyn lisäksi tiedonhallintalautakunta on ottanut vuoden 2023 aikana käyttöön yhdenmukaisen tavan arvioida toimintansa tuloksellisuutta sekä lautakunnan toteuttamien toimenpiteiden vaikuttavuutta. Tiedonhallintalautakunta kehittää arviointimenettelyään edelleen vuoden 2024 aikana erityisesti Tiedonhallintalautakunnan lausuntojen ja kannanottojen yhteydessä toteutettavan arvioinnin osalta (suoran palautteen kerääminen lausunnon saajilta)

Kehittämistoimenpiteet:

1. Hyötyjen arviointi tiedonhallintalautakunnan lausuntojen ja kannanottojen yhteydessä (suoran palautteen kerääminen lausunnon saajilta)

Tiedonhallintalautakunta toteuttaa vuonna 2024 kokonaisarvioinnin toimintansa vaikuttavuudesta uuden mallin mukaisesti. Arviointi sisällytetään lautakunnan vuoden 2024 toimintakertomukseen.

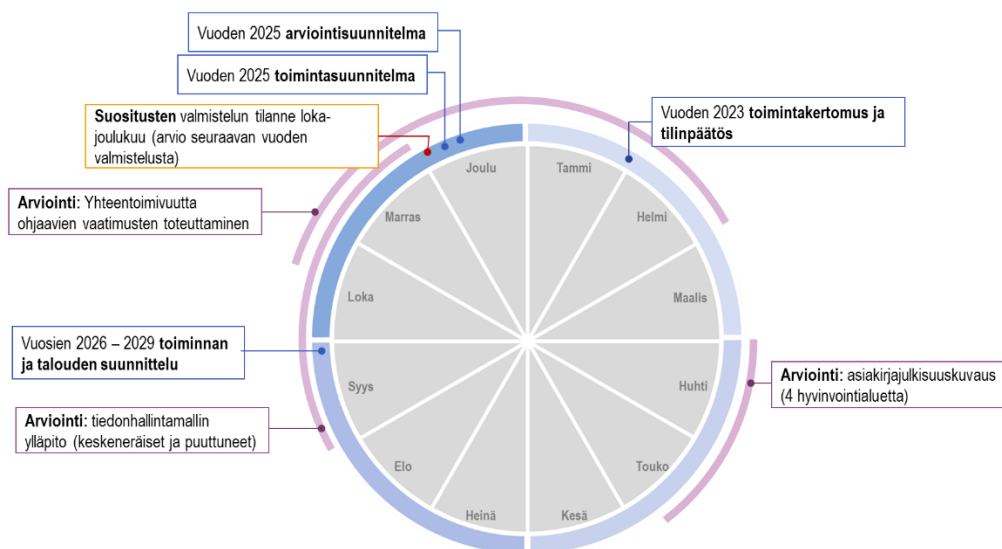
Tiedonhallintalautakunnan toteuttamien toimenpiteiden arviointi tehdään kunkin toimenpiteen yhteydessä yhdenmukaisella menettelyllä. Arviointimenettely kirjataan tiedonhallintalautakunnan sihteeristön toimintaohjeeseen.

### 6.5 Tiedonhallintalautakunnan vuoden 2024 vuosikello

Edellä esitettyjen toiminnan ja talouden suunnittelun kehittämistoimenpiteet ja muiden tässä toimintasuunnitelmassa esitetyt tehtävät ja kehittämistoimenpiteet muodostavat tiedonhallintalautakunnan vuoden 2024 toiminnan vuosikellon. Vuosikelloon sidotut tehtävät ohjaavat tiedonhallintalautakunnan vuosittain toistuvien tehtävien valmistelua.

**Kuvio 5.** Tiedonhallintalautakunnan toiminnan vuosikello vuonna 2024

## Tiedonhallintalautakunta – toiminnan vuosikello 2024 (12.9.2024)



Tiedonhallintalautakunnan vuosikelloon sisältyvät tehtävät muodostuvat:

- lautakunnan toiminnan ja talouden suunnittelua ja raportointia koskevista tehtävistä
- lautakunnan arviointisuunnitelman mukaisten arviointien toteuttamisesta
- lautakunnan valmisteleminen ja ylläpitämien suositusten seurannasta
- lautakunnan toimintaa ja toiminnan tuloksellisuuden arviointia koskevista tehtävistä

Alla olevassa taulukossa on esitetty lautakunnan vuosikelloon sidotut tehtävät vuonna 2024.

Vuosineljännes	Tehtävä	Toimenpide	Aikataulu
Q1	Toiminnan ja talouden suunnittelu	Vuoden 2023 toimintakertomus ja tilinpäätös	1/2024
Q2	Arviointitehtävä	Asiakirjajulkisuuskuvausten toteuttaminen 4 hyvinvointialueelle	4-6/2024
Q3	Toiminnan ja talouden suunnittelu	Vuosien 2026 - 2029 toimintasuunnitelma (vuoden 2025 suunnitelman tarkentaminen)	10/2024
	Arviointitehtävä	Tiedonhallintamallien ylläpito (vuoden 2023 arvioinnissa puutteelliseksi havaitut tai vastaamattomat)	8-12/2024
	Arviointitehtävä	Yhteentoimivuuden toteutumisen arviointi (teknisten rajapintojen toteuttaminen ja usean viranomaisen välisen tietojen luovuttamisen ohjaus)	10/2024 – 2/2025
	Edistämistehtävä	Lautakunnan suositusten valmistelun tilanne (heinä-syyskuu)	9/2024

Vuosineljännes	Tehtävä	Toimenpide	Aikataulu
Q4	Edistämistehtävä	Lautakunnan suositusten valmistelun ti- lanne (loka-joulukuu)	12/2024
	Toiminnan ja talouden suunnittelu	Vuoden 2025 toimintasuunnitelma	12/2024
	Arviointitehtävä	Vuoden 2024 arviointien yhteenveto	12/2024

**Litteet** Tiedonhallintalautakunnan viestintäsuunnitelma 2024 (päivitetty 12.9.2024)